Stefnumarkandi landsáætlun um uppbyggingu innviða til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum.

VERKEFNAÁÆTLUN 2018-2020

22. mars 2018

Umhverfis- og auðlindaráðuneytið

1. INNGANGUR

Hér er lögð fram verkefnaáætlun landsáætlunar um uppbyggingu innviða til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum vegna áranna 2018-2020. Þessi þriggja ára verkefnaáætlun er unnin samhliða fyrstu 12 ára stefnumarkandi landsáætlun.

Hér er einnig gerð grein fyrir því fjármagni sem ráðstafað hefur verið til áætlunarinnar á árunum 2018-2020.

Með þessari áætlun er tekist á við gríðarlega, uppsafnaða þörf fyrir innviðauppbyggingu á ferðamannastöðum, -leiðum og -svæðum og inni í því aukin landvarsla. Lagt er til að meginþorri fjármuna landsáætlunar næstu þrjú árin renni til slíkra verkefna. Jafnframt er vaxandi þörf á fjármagni til viðhalds og rekstrar þeirra innviða sem byggðir hafa verið.

Vert er að nefna að með þessum tillögum og fjármagni er einungis hægt að koma til móts við takmarkaðan hluta þeirra staða og verkefna sem óskað var eftir og verkefnisstjórn telur þörf á. Jafnframt er einungis hægt að ráðast í takmarkaðan hluta nauðsynlegra innviðaverkefna á nær öllum þeim stöðum sem áhersla er lögð á, svo og landvörslu. Þessi verkefni munu því ekki ljúka uppbyggingu staða, heldur ná einungis til mjög afmarkaðra innviða innan viðkomandi staðar.

2. ÁÆTLUN UM FJÁRMÖGNUN

Í fjárlögum 2018 er ótímabundin fjárveiting til landsáætlunar sem nemur 660 m.kr. Jafnframt hefur ferðamálaráðherra ákveðið að leggja til sérstakt 100 m.kr. framlag til tiltekinna verkefna á áætluninni vegna ársins 2018.

Þannig hljóðar þriggja ára verkefnaáætlun upp á 2.080 m.kr. til verkefna í samræmi við ákvæði laga nr. 20/2016 (Tafla 1).

Tafla 1. Fjármögnun landsáætlunar 2018-2020.

Ár	**Fjárlög m.kr.**	**Sérstakt framlag m.kr.***	**Samtals m.kr.**
2018	660	100	760
2019	660		660
2020	660		660
Samtals			**2.080**

*sérstök fjárveiting til Dynjanda og Geysis

3. TILLAGA AÐ RÁÐSTÖFUN

Verkefnisstjórn gerir tillögu að eftirfarandi ráðstöfun fjármuna vegna áranna 2018-2020:

Langstærsti hluti fjármagveitingar landsáætlunar fer til uppbyggingar ýmiskonar efnislegra innviða á 71 skilgreindum ferðamannastað og einni ferðamannaleið. Er gert ráð fyrir um 1.490 m.kr. til slíkra verkefna. Gert er ráð fyrir fjárveitingum til landvörslu sem nemur 320 m.kr. sem bætist við þá landvörslu sem fyrir er á vegum stofnana ríkisins. Nánar er gerð grein fyrir ráðstöfun fjármuna til innviða og landvörslu í kafla 5.

Landsáætlun gerir jafnframt ráð fyrir ýmsum óstaðbundnum verkefnum sem eiga að gagnast öllum stöðum, með því að stuðla að samræmingu og aukinni fagmennsku. Kostnaður við þau nemur um 20 m.kr. árlega. Gerð er grein fyrir þeim áherslum í kafla 4.

Jafnframt er lagt upp með að um 10% fjármagnsins, eða um 200 m.kr. af því sem áætlað er árin 2019 og 2020, sé ekki ráðstafað strax. Er þeim hluta ætlað að mæta óvæntum áskorunum á núverandi stöðum eða nýjum svæðum sem hugsanlega gætu þurft fjárveitingu á seinni árum áætlunarinnar. Mun verkefnisstjórn, í samstarfi við umhverfis- og auðlindaráðuneytið, gera árlega upp stöðu verkefna á áætluninni og þá jafnframt óska eftir tillögum um viðbótarverkefni eftir því sem þörf krefur. Þannig er gert ráð fyrir að endurskoða verkefnaáætlunina að ári og gefa þá út verkefnaáætlun 2019-2021.

Tafla 2. Tillaga að ráðstöfun fjármuna landsáætlunar 2018-2020

Verkefni 2018-2020	**Fjármunir milljónir kr.**
Efnislegir innviðir	1.490
Landvarsla	320
Óstaðbundin verkefni	60
Óráðstafað vegna 2019/2020	200
Samtals	**2.080**

4. ÓSTAÐBUNDIN ÁHERSLUVERKEFNI 2018-2020

Lagt er til fjármagn til nokkurra óstaðbundinna áhersluverkefna á áætluninni vegna ársins 2018-2020. Slík verkefni eiga að ná fram markmiðum laganna, án þess að tengjast beint tilteknum stöðum. Verkefnisstjórn mun vinna að útfærslu þessara verkefna með viðkomandi ábyrgðaraðilum. Gera má ráð fyrir því að óstaðbundin áhersluverkefni verði fleiri en þau fjögur verkefni sem tilgreind eru í töflu 3. Til ráðstöfunar eru samtals um 60 m.kr. til slíkra verkefna.

Tafla 3. Óstaðbundin áhersluverkefni 2018-2020

Verkefni		**Markmið**	**Aðilar**
1	Aukin fagþekking við innviðauppbyggingu, s.s. lagningu göngustíga	Að efla fagþekkingu þeirra aðila sem vinna að uppbyggingu innviða. Með því er hægt að auka gæði innviðauppbyggingar, draga úr hættu á ónauðsynlegu raski og nýta fjármagn betur.	Samstarf ýmissa stofnana og aðila
2	Hönnun, yfirbragð og staðsetning efnislegra innviða	Að auka fagþekkingu á sviði hönnunar innviða í náttúrunni þannig að þeir falli sem best að landslagi og stuðli að jákvæðri upplifun gesta.	Samstarf ýmissa stofnana og aðila
3	Miðlun og merkingar	Að samræma yfirbragð miðlunar og merkinga milli aðila sem bera umsjónarlega ábyrgð.	Samstarf ýmissa stofnana og aðila
4	Tilraunaverkefni um ráðgefandi vöktun á ástandi náttúru og menningarminja á völdum ferðamannastöðum	Að til verði aðferðafræði og þekking á að vakta minjar á ferðamannastöðum í náttúrunni til að bæta ákvarðanatöku við verndaraðgerðir/uppbyggingu og hjálpa til við forgangsröðun verkefna.	Samstarf ýmissa stofnana og aðila

5. TILLÖGUR UM ÁHERSLUR ÁRIN 2018-2020

5.1. Ferðamannastaðir

Í þessum hluta verður gefið yfirlit yfir ferðamannastaði í þessari fyrstu verkefnaáætlun og þeir sýndir á landshlutakortum. Með töflum er sýnt hver verndarflokkun[1] þeirra er og hvort gerð sé tillaga að uppbyggingu, verndaraðgerðum, viðhaldi, öryggisaðgerðum, skipulagsvinnu, greiningarvinnu, o.s.frv. Í *afmarkaðri uppbyggingu* felast yfirleitt aðgerðir sem vernda ferðamannastað og gera betur í stakk búinn til að taka á móti gestum, t.d. með afkastameiri innviðum eða aukinni grunnþjónustu; í *verndaraðgerðum* felast yfirleitt aðgerðir til að lagfæra eða draga úr tjóni sem hlýst af álagi sem staðurinn verður fyrir; í *greiningarvinnu* getur falist áætlanagerð fyrir stað sem ekki snýr beint að skipulagi eða hönnun.

Í verkefnaáætlun kemur fram hvar ráðast eigi í framkvæmdir næstu þrjú árin á grunni forgangsröðunar sem lýst er í stefnumarkandi landsáætlun og í samræmi við fjármögnun áætlunarinnar. Áætlunin verður tekin upp að nýju árið 2019 og verða þá staðir endurskoðaðir í takt við þætti eins og þróun álags og ástandsmat. Gert verður ráð fyrir sveigjanleika varðandi nýja staði og verkefni svo bregðast megi við ófyrirséðu álagi og/eða skemmdum af völdum aukins fjölda gesta á tilteknum stöðum.

Hefðbundnir fyrirvarar eru settir um breyttar forsendur á innleiðingartíma áætlunarinnar hvað varðar staði, verkefni, fjármögnun og aðra þætti sem lúta að eignarhaldi og samningum um framkvæmd verkefna. Auk þess er gerður fyrirvari um að tillögur að uppbyggingu séu í samræmi við skipulagsáætlun og stjórnunar- og verndunaráætlanir um viðkomandi stað.

Unnið verður að nánari útfærslu verkefna og verkáætlana í samvinnu við viðkomandi umsjónaraðila.

Mynd 1: **Skipting svæða í landsáætlun**. Skipting byggir á svæðum landshlutasamtaka og er hún höfð til hliðsjónar við skipulag landvörslu og uppbyggingu efnislegra innviða. Suðurnes og höfuðborgarsvæðið eru sameinuð í eitt svæði.

[1] Verndarflokkun skiptist oftast í friðlýst svæði, þjóðgarða, friðlönd, fólkvanga og staði á náttúruminjaskrá. *Önnur flokkun* táknar að staður falli ekki undir framangreint.

5.2.1. Vesturland

Tafla 1. Staðir og áætluð verkefni til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum á ferðamannastöðum á Vesturlandi árin 2018-2020.

Staður	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Eðli verkefna	Upphæð
Arnarstapi / Hellnar *(VL005)*	Umhverfisstofnun	Friðland	Viðhald Afmörkuð uppbygging	16.800.000
Djúpalónssandur *(VL006)*	Umhverfisstofnun	Þjóðgarður	Viðhald Afmörkuð uppbygging	63.000.000
Eldborg í Hnappadal *(VL007)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst náttúruvætti	Verndaraðgerðir Öryggisaðgerðir	4.600.000
Gamla Brekkurétt við Grábrók *(VL001)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar	Verndaraðgerðir	6.000.000
Glanni-Paradísarlaut *(VL004)*	Borgarbyggð	Á jaðri svæðis á náttúruminjaskrá	Rekstur Viðhald	11.000.000
Grábrók *(VL008)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst náttúruvætti	Afmörkuð uppbygging	6.300.000
Hraunfossar / Barnafoss *(VL009)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst náttúruvætti	Verndaraðgerðir Viðhald	2.000.000
Malarrif *(VL010)*	Umhverfisstofnun	Þjóðgarður	Afmörkuð uppbygging Lokafrágangur	40.000.000
Snorralaug *(VL002)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar og nærri svæði á náttúruminjaskrá	Viðhald	5.000.000
Surtshellir (Vígishellir, afhellir) *(VL003)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar og á náttúruminjaskrá	Greiningarvinna	2.000.000
Öndverðarnes *(VL011)*	Umhverfisstofnun	Þjóðgarður	Viðhald	2.000.000
Samtals:				**158.700.000**

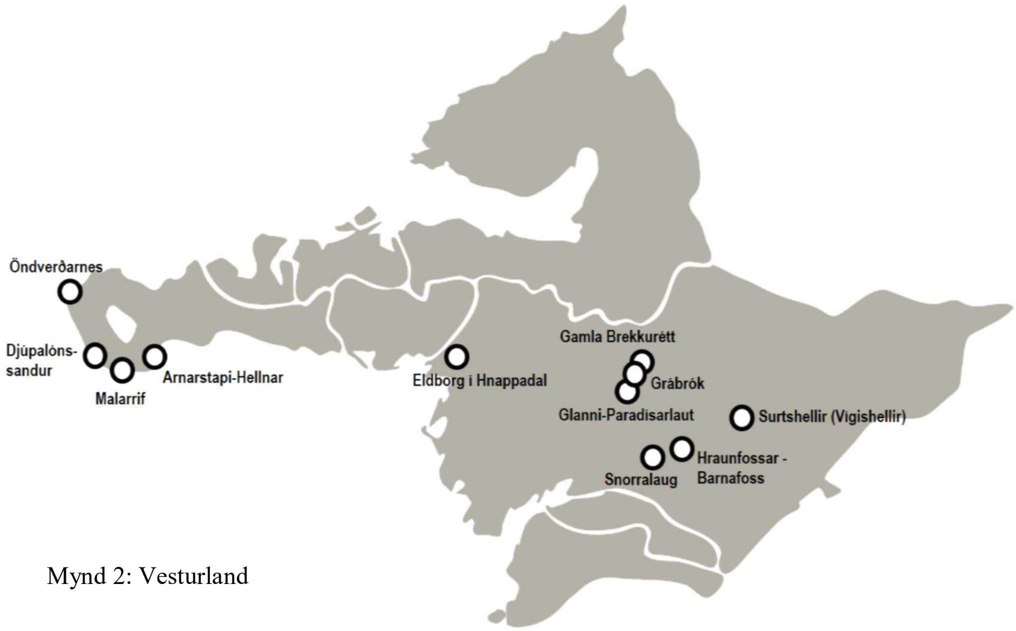

Mynd 2: Vesturland

5.2.2. Vestfirðir

Tafla 2: Staðir og áætluð verkefni til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum á ferðamannastöðum á Vestfjörðum árin 2018-2020.

Staður	**Umsjónarleg ábyrgð**	**Verndarflokkun**	**Eðli verkefna**	**Upphæð**
Dynjandi *(VF003)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Afmörkuð uppbygging	60.000.000
Flateyjarfriðland *(VF006)*	Umhverfisstofnun	Friðland	Verndaraðgerðir	500.000
Friðlandið Hornstrandir *(VF004)*	Umhverfisstofnun	Friðland	Afmörkuð uppbygging	17.600.000
Látrabjarg (Bjargtangar og Brunnar í Látravík) *(VF002)*	Umhverfisstofnun	Á náttúruminjaskrá og í friðlýsingarferli	Afmörkuð uppbygging Verndaraðgerðir	34.000.000
Litlibær í Skötufirði *(VF007)*	Þjóðminjasafn Íslands	Friðað mannvirki	Skipulagsvinna Afmörkuð uppbygging	23.250.000
Skrúður í Dýrafirði – skrúðgarður *(VF001)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Greiningarvinna	2.000.000
Vatnsfjörður *(VF005)*	Umhverfisstofnun	Friðland	Verndaraðgerðir	2.550.000
Samtals:				**139.900.000**

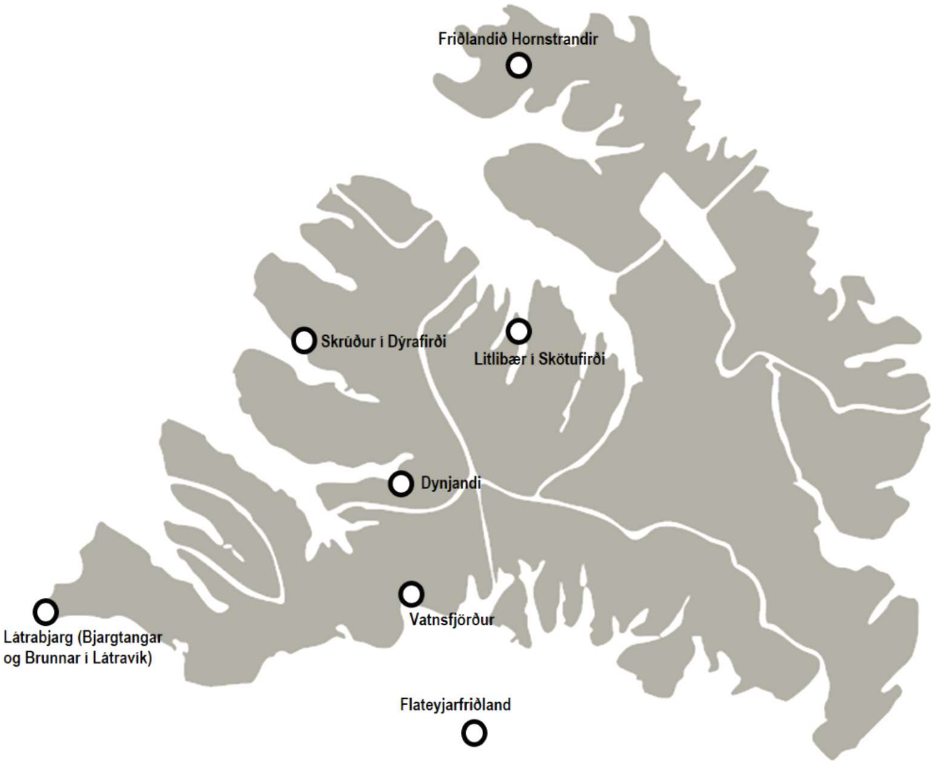

Mynd 3: Vestfirðir

5.2.3. Norðvesturland

Tafla 3: Staðir og áætluð verkefni til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum á ferðamannastöðum á Norðvesturlandi árin 2018-2020.

Staður	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Eðli verkefna	Upphæð
Borgarvirki *(NV001)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar og á náttúruminjaskrá	Afmörkuð uppbygging Verndaraðgerðir	28.000.000
Hveravellir *(NV004)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Viðhald	2.000.000
Hvítserkur *(NV003)*	Húnaþing vestra	Á náttúruminjaskrá	Öryggisaðgerðir	21.000.000
Þrístapar *(NV002)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar	Verndaraðgerðir	2.500.000
(sama)	Húnavatnshreppur	Friðlýstar / friðaðar fornminjar	Afmörkuð uppbygging	15.000.000
Samtals:				**68.500.000**

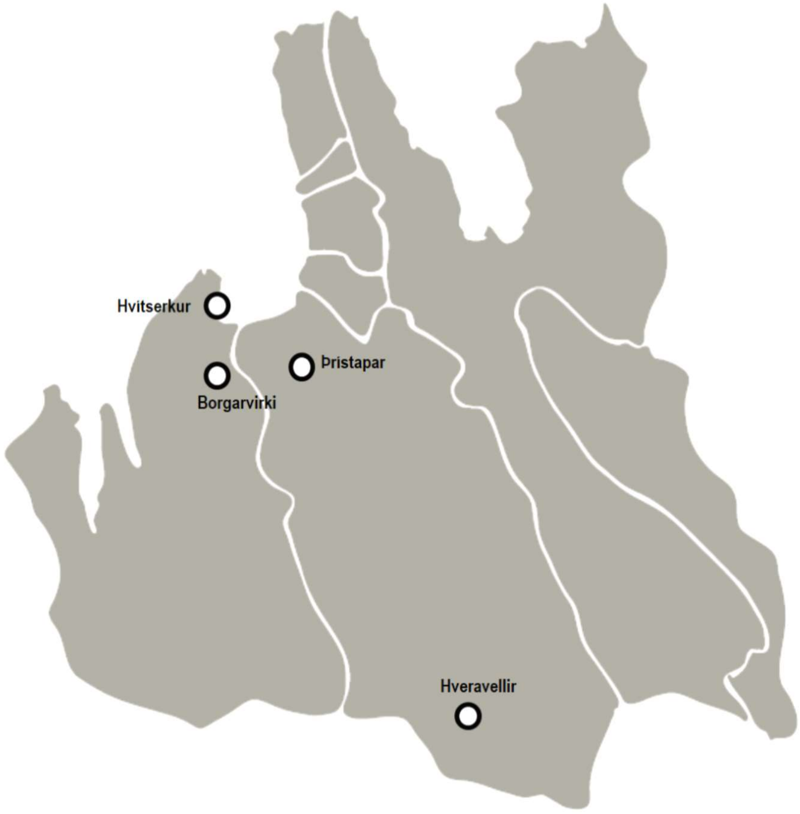

Mynd 4: Norðvesturland

5.2.4. Norðausturland

Tafla 4: Staðir og áætluð verkefni til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum á ferðamannastöðum á Norðausturlandi árin 2018-2020.

Staður	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Eðli verkefna	Upphæð
Ásbyrgi og Botn *(NA006)*	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Afmörkuð uppbygging	65.000.000
Dettifoss vestan *(NA009)*	Vatnajökulsþjóðgarður	í jaðri/umsjón þjóðgarðs	Afmörkuð uppbygging	110.000.000
Dimmuborgir *(NA001)*	Landgræðsla ríkisins	Friðlýst sem náttúruvætti	Lokafrágangur Viðhald	26.000.000
Gásir *(NA003)*	Minjastofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Verndaraðgerðir	1.000.000
Kálfaströnd / Klasar *(NA004)*	Umhverfisstofnun	Vernd skv. sérlögum	Afmörkuð uppbygging Lokafrágangur	4.200.000
Skálar á Langanesi *(NA002)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar	Skipulagsvinna Afmörkuð uppbygging Verndaraðgerðir	2.000.000
Skútustaðagígar *(NA005)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Afmörkuð uppbygging	5.400.000
Vaglaskógur *(NA010)*	Skógræktin	Önnur flokkun	Afmörkuð uppbygging	10.000.000
Vesturdalur / Langavatnshöfði *(NA007)*	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Afmörkuð uppbygging	30.000.000
Vikraborgir *(NA008)*	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Afmörkuð uppbygging	15.000.000
Samtals:				**268.600.000**

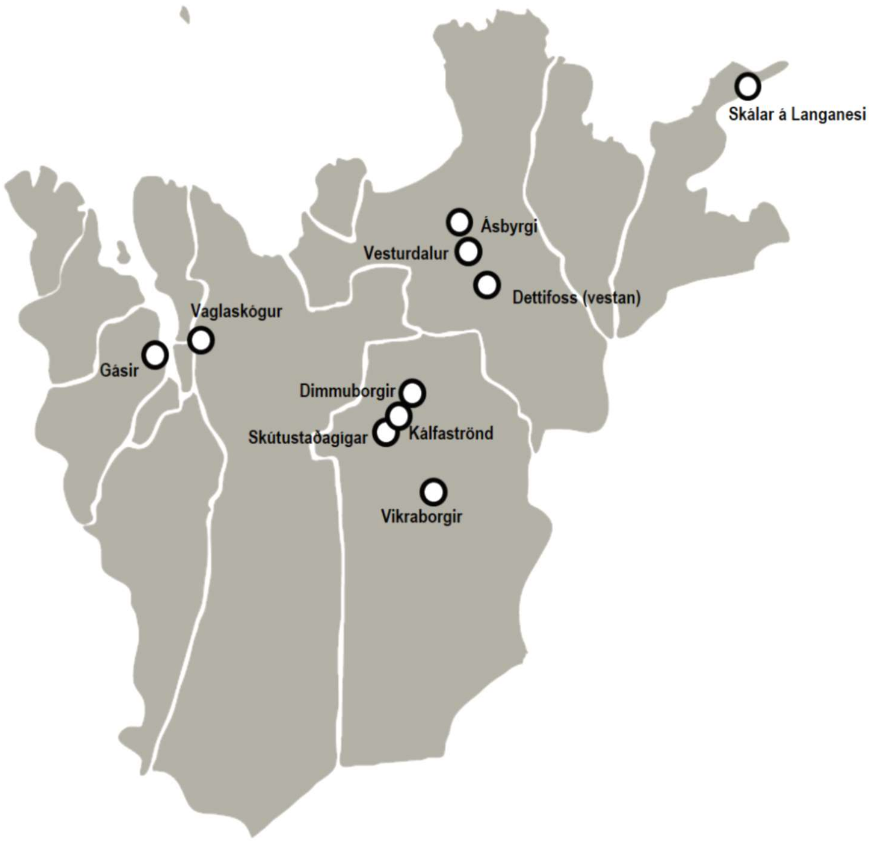

Mynd 5: Norðausturland

5.2.5. Austurland

Tafla 5: Staðir og áætluð verkefni til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum á ferðamannastöðum á Austurlandi árin 2018-2020.

Staður	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Eðli verkefna	Upphæð
Blanda við Geldingafell *(AL005)*	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Afmörkuð uppbygging	15.000.000
Djáknadys í Hamarsfirði *(AL009)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar	Verndaraðgerðir	1.000.000
Fjárborg í Mjóafirði *(AL001)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar	Verndaraðgerðir	6.000.000
Fossárvík *(AL002)*	Djúpavogshreppur	Önnur flokkun	Afmörkuð uppbygging Öryggisaðgerðir	5.000.000
Galtastaðir fram *(AL007)*	Þjóðminjasafn Íslands	Friðað mannvirki	Skipulagsvinna Afmörkuð uppbygging Verndaraðgerðir	8.250.000
Hallormsstaðarskógur *(AL008)*	Skógræktin	Friðaður skógur skv. sérlögum	Afmörkuð uppbygging	1.500.000
Hengifoss *(AL003)*	Fljótsdalshreppur	Á náttúruminjaskrá	Afmörkuð uppbygging Viðhald	10.000.000
Krepputunga *(AL006)*	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Afmörkuð uppbygging	25.000.000
Teigarhorn *(AL004)*	Djúpavogshreppur	Fólkvangur	Skipulagsvinna Verndaraðgerðir	8.000.000
(sama)	Umhverfisstofnun	Náttúruvætti	Verndaraðgerðir	2.700.000
(sama)	Þjóðminjasafn Íslands	Friðað mannvirki	Verndaraðgerðir	3.000.000
Samtals:				**85.450.000**

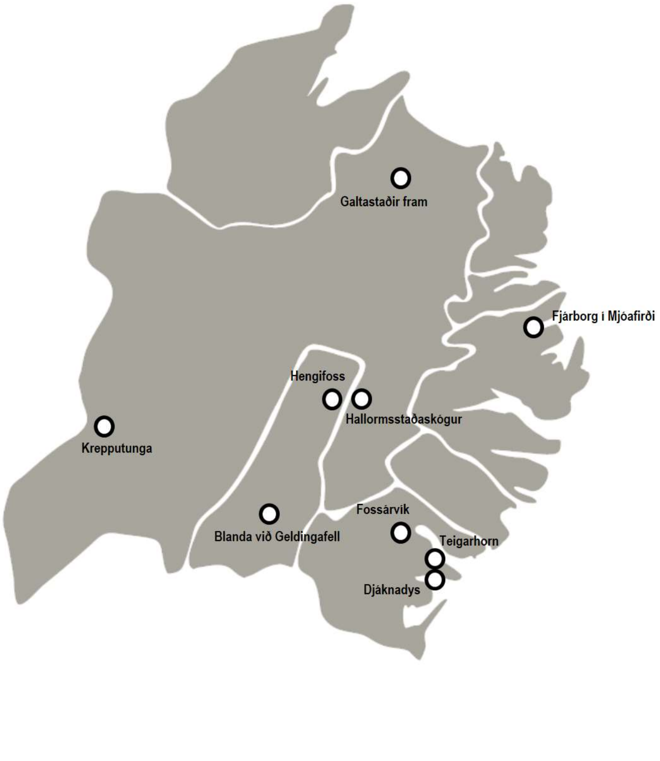

Mynd 6: Austurland

5.2.6. Suðurland

Tafla 6: Staðir og áætluð verkefni til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum á ferðamannastöðum á Suðurlandi árin 2018-2020.

Staður	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Eðli verkefna	Upphæð
Áftaversgígar *(SL024)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Skipulagsvinna Greiningarvinna	3.000.000
Dverghamrar *(SL012)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Afmörkuð uppbygging	1.700.000
Dyrhólaey *(SL013)*	Umhverfisstofnun	Friðland	Afmörkuð uppbygging Viðhald	8.700.000
Fjaðrárgljúfur *(SL025)*	Umhverfisstofnun	Á náttúruminjaskrá	Verndaraðgerðir	10.000.000
Friðland að fjallabaki *(SL014)*	Umhverfisstofnun	Friðland	Skipulagsvinna Afmörkuð uppbygging Viðhald	80.650.000
Geysir *(SL015)*	Umhverfisstofnun	Á náttúruminjaskrá, er í friðlýsingarferli	Afmörkuð uppbygging Öryggisaðgerðir	50.000.000
Gjáin í Þjórsárdal *(SL009)*	Þarfnast skoðunar	Á náttúruminjaskrá	Verndaraðgerðir	8.000.000
Gullfoss *(SL015)*	Umhverfisstofnun	Friðland	Afmörkuð uppbygging Viðhald Öryggisaðgerðir	161.044.000
Haukadalsskógur *(SL004)*	Skógræktin	Nærri jaðri svæðis á náttúruminjaskrá	Afmörkuð uppbygging	1.000.000
Hjálparfoss *(SL005)*	Skógræktin	Á náttúruminjaskrá	Rekstur Viðhald Lokafrágangur	4.000.000
Jökulsárlón *(SL019)*	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Afmörkuð uppbygging	25.000.000
Keldur á Rangárvöllum *(SL023)*	Þjóðminjasafn Íslands	Friðað mannvirki (húsafriðun)	Skipulagsvinna Afmörkuð uppbygging	5.250.000
Kirkjugólf *(SL016)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Verndaraðgerðir	1.700.000
Laugarvatn *(SL006)*	Skógræktin	Á náttúruminjaskrá	Lokafrágangur	2.500.000
Reykjadalur *(SL010)*	Sveitarfélagið Ölfus	Á náttúruminjaskrá	Viðhald Verndargerðir Öryggisaðgerðir	15.000.000
Rútshellir *(SL001)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar og nærri svæði á náttúruminjaskrá	Lokafrágangur Öryggisaðgerðir	5.100.000
Sandfell í Öræfum *(SL018)*	Vatnajökulsþjóðgarður	í jaðri/umsjá þjóðgarðs	Afmörkuð uppbygging	10.000.000
Skaftafellsheiði *(SL023)*	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Viðhald Öryggisaðgerðir	10.000.000
Skaftáreldahraun *(SL011)*	Skaftárhreppur	Á náttúruminjaskrá (hluti hrauns), hluti	Verndaraðgerðir	28.000.000

		hrauns innan þjóðgarðs		
Skálholt *(SL002)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar	Afmörkuð uppbygging	13.000.000
Skógafoss *(SL017)*	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Afmörkuð uppbygging Verndaraðgerðir Viðhald	45.100.000
Stöng í Þjórsárdal *(SL003)*	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar / friðaðar fornminjar	Greiningarvinna Verndaraðgerðir	40.000.000
Svarthöfði við Vonarskarð *(SL020)*	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Afmörkuð uppbygging	20.000.000
Systrafoss (skógarreitur) *(SL007)*	Skógræktin	Önnur flokkun	Viðhald	3.000.000
Þinghelgi *(SL021)*	Þjóðgarðurinn á Þingvöllum	Þjóðgarður	Skipulagsvinna Afmörkuð uppbygging Viðhald	75.000.000
Þingvallahraun *(SL022)*	Þjóðgarðurinn á Þingvöllum	Þjóðgarður	Afmörkuð uppbygging	40.000.000
Þórsmörk og Goðaland *(SL008)*	Skógræktin	Á náttúruminjaskrá	Viðhald Verndaraðgerðir	45.000.000
Samtals:				**741.744.000**

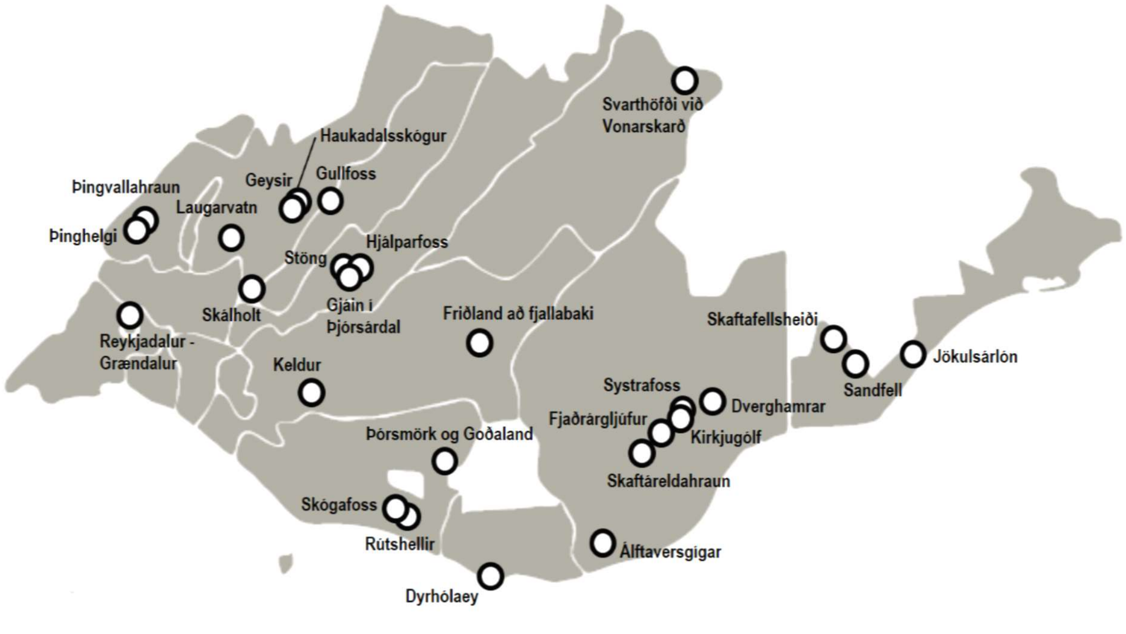

Mynd 7: Suðurland

5.2.7. Suðurnes og höfuðborgarsvæðið

Tafla 7: Staðir og áætluð verkefni til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum á ferðamannastöðum á Suðurnesjum og höfuðborgarsvæðinu árin 2018-2020.

Staður	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Eðli verkefna	Upphæð
Eldvörp *(SV002)*	Grindarvíkurbær	Á náttúruminjaskrá	Verndaraðgerðir	4.000.000
Gunnuhver *(SV003)*	Grindarvíkurbær	Á náttúruminjaskrá	Afmörkuð uppbygging	15.000.000
Krýsuvíkurbjarg *(SV001)*	Hafnarfjarðarkaupstaður	Fólkvangur	Skipulagsvinna Öryggisaðgerðir	8.000.000
Samtals:				**27.000.000**

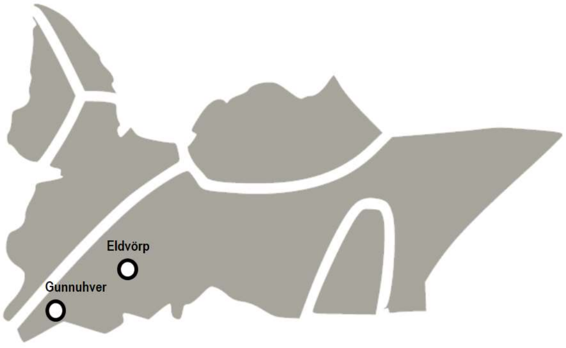

Mynd 8: Suðurnes og höfuðborgarsvæðið

5.3. Staðir til sérstakrar skoðunar

Til viðbótar framangreindum listum yfir staði eru hér tilgreindir nokkrir staðir til viðbótar, sem ástæða er til að skoða sérstaklega á gildistíma áætlunarinnar og fylgjast með ástandi og þróun þeirra með tilliti til mögulegrar innviðaþarfar í tengslum við landsáætlun. Þessi staðir eru Blábjörg (friðlýst svæði), Helgustaðanáma (friðlýst svæði), Þjórsárver (friðlýst svæði), Flatey (vesturhluti, utan friðlands), Hjörleifshöfði, Glymur, Goðafoss, Kirkjufellsfoss, Kerlingafjöll (friðlýsing í vinnslu), Kinnargjár á Reykjanesi („Brúin milli heimsálfa“) og Hofsstaðir (friðlýstar menningarminjar).

Á mörgum þessara staða er jafnframt áhersla á að leggja til og efla landvörslu.

5.4. Ferðamannaleiðir

Auk skipunar starfshóps um ferðamannaleiðina Laugaveg á milli Landmannalauga og Þórsmerkur er lagt til að leiðin verði viðfang þessarar fyrstu verkefnaáætlunar fyrir árin 2018-2020.

Tafla 8: Áætluð verkefni til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum á ferðamannaleiðum árin 2018-2020.

Leið	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Eðli verkefna	Upphæðir
Laugavegur frá Landmannalaugum til Þórsmerkur	Umhverfisstofnun, forsætisráðuneyti (þjóðlendur), Skógræktin, Rangárþing eystra, Rangárþing ytra, Ferðafélag Íslands, o.fl.	Friðland, á náttúruminjaskrá	Uppbygging Viðhald Tilraunaverkefni vinnuhóps um gönguleiðina Laugaveg	30.000.000 2.250.000 30.000.000
Samtals:				**62.250.000**

5.5. Landvarsla

Lagt er til að í hverjum landshluta verði landvarsla efld á tímabilinu 2018-2020. Til ráðstöfunar á árinu 2018 eru 200 milljónir króna. Landvarslan verði skipulögð á grundvelli núverandi starfsemi og aðstöðu á friðlýstum svæðum, í samstarfi ríkis og sveitarfélaga í viðkomandi landshluta.

Aukning landvörslu og styrking umsjónar á stöðum er mikilvægt viðbragð í ljósi viðfangsefnis landsáætlunar, enda er landvarsla skjótvirk aðgerð samanborið við uppbyggingu efnislegra innviða og skilar hún árangri um leið og landvörður er farinn að starfa á vettvangi. Með markvissri landvörslu er hægt að bæta stýringu umferðar ferðamanna innan svæða, auka öryggi ferðamanna og bæta upplýsingagjöf til þeirra. Jafnframt er þannig hægt að þjóna svæðum þar sem ekki verða fjárhagslegar og/eða skipulagstengdar forsendur til að vinna að stærri verkefnum á árunum 2018-2020. Auk þess er landvarsla heppilegur „óefnislegur innviður" á stöðum þar sem ekki ríkir einhugur um uppbyggingu efnislegra innviða eða þar sem deilur standa um ábyrgð eða eignarhald.

Lenging ferðamannatímans kallar á það að fyrirkomulag landvörslu verði að ákveðnu leyti hugsað upp á nýtt, enda hefur landvarsla víða þróast á síðustu árum frá því að vera sumarstarf yfir í heilsársstarf.

Tafla 9: Áætlun um aukningu landvörslu á árunum 2018-2020.

Staður/svæði	Verkefni	Umsjón
Suðurland	Aukin landvarsla á Suðurlandi	
Suðurnes og höfuðborgarsvæðið	Landvarsla á Suðurnesjum og friðlýstum svæðum á höfuðborgarsvæðinu	

Vesturland	Aukin landvarsla á Vesturlandi	Aukning landvörslu skipulögð í samstarfi stofnana og sveitarfélaga í landshlutanum
Vestfirðir	Aukin landvarsla á Vestfjörðum	
Norðvesturland	Landvarsla á Norðvesturlandi	
Norðausturland	Aukin landvarsla á Norðausturlandi	
Austurland	Aukin landvarsla á Austurlandi	

Áhersla verði lögð á að byggja á grunni núverandi landvörslu á friðlýstum svæðum og að nýta starfsstöðvar og aðstöðu sem fyrir er í landshlutunum. Þar er sérstaklega litið til eflingar landvörslu út frá þeim starfsstöðum og þeirri starfsemi sem þegar er í landshlutunum þannig að þjónusta megi sem flesta staði.

Þar má nefna eftirtaldar starfsstöðvar; Patreksfjörð og Ísafjörð á Vestfjörðum; Hellissand og Hvanneyri á Vesturlandi; Suðurnes/Höfuðborgarsvæði; Þingvellir, Haukadalur, Gunnarsholt, Landmannalaugar, Þórsmörk, Kirkjubæjarklaustur, Skaftafell og Höfn á Suðurlandi; Teigarhorn og Skriðuklaustur á Austurlandi; Ásbyrgi, Mývatn, Vaglir og Askja/Herðubreiðarlindir á Norðausturlandi og Hólar á Norðvesturlandi.

Verkefnaáætlun landsáætlunar um innviði 2018-2020 - Efnislegir innviðir og önnur staðbundin verkefni *stjörnumerkt verkefni hefjast árið 2018

Staður	Sveitarfélag	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Stutt lýsing verkefnis	Samtals	
Arnarstapi / Hellnar	Snæfellsbær	Umhverfisstofnun	Friðland	Endurnýjun útsýnispalls við Gatklett á Arnarstapa	5.000.000	*
				Nýr útsýnispallur við ströndina við Stapa og Hellnar	7.000.000	*
				Varanlegur göngustígur milli Arnarstapa og Hellna, 1,5 km	4.500.000	
				Öryggisgirðing við bjargbrún ofan fjöru	300.000	*
Arnarstapi / Hellnar - samtals					**16.800.000**	
Álftaversgígar	Skaftárhreppur	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Skipulag svæðis	1.500.000	
				Greiningarvinna fyrir svæðið	1.500.000	
Álftaversgígar - samtals					**3.000.000**	
Ásbyrgi	Norðurþing	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Bílastæði	40.000.000	*
Ásbyrgi / Botn				Göngu og hjólastígar - Ásbyrgi / Botn	25.000.000	
Ásbyrgi og Botn - samtals					**65.000.000**	
Blanda við Geldingafell	Fljótsdalshreppur	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Göngubrú yfir Blöndu við Geldingafell ásamt stígagerð	15.000.000	
Blanda við Geldingafell - samtals					**15.000.000**	
Borgarvirki	Húnaþing vestra	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar og á Náttúruminjaskrá	Lagfæring hleðslna í Borgarvirki	6.000.000	*
				Nokkur upplýsingaskilti við Borgarvirki	2.000.000	*
				Stækkun bílastæðis og frágangur þess	10.000.000	*
				Nýr göngustígur frá bílastæði að tröppunum upp í Borgarvirki	10.000.000	*
Borgarvirki - samtals					**28.000.000**	
Dettifoss - vestan	Skútustaðahreppur	Vatnajökulsþjóðgarður	í jaðri/umsjá þjóðgarðs	Göngupallar og göngustígar við Dettifoss, 3.áfangi skv. deiliskipulagi	15.000.000	*
				Þurrsalernisaðstaða við Dettifoss skv. deiliskipulagi	95.000.000	*
Dettifoss - vestan - samtals					**110.000.000**	
Dimmuborgir	Skútustaðahreppur	Landgræðsla ríkisins	Friðlýst sem náttúruvætti	Áframhaldandi lagfæringar á öðrum leiðum	6.000.000	*
				Lokafrágangur efsta bílastæðis	3.000.000	*
				Malbikaður göngustígur, litli og stóri hringur	14.000.000	*
				Viðgerðir vegna traðks	3.000.000	*
Dimmuborgir - samtals					**26.000.000**	
Djáknadys í Hamarsfirði	Djúpavogshreppur	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar og á Náttúruminjaskrá	Skilti og afmörkun	1.000.000	*

Verkefnaáætlun landsáætlunar um innviði 2018-2020 - Efnislegir innviðir og önnur staðbundin verkefni

*stjörnumerkt verkefni hefjast árið 2018

Staður	Sveitarfélag	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Stutt lýsing verkefnis	Samtals	
Djáknadys í Hamarsfirði - samtals					**1.000.000**	
Djúpalónssandur	Snæfellsbær	Umhverfisstofnun	Þjóðgarður	Bætt gönguleið að Djúpalónssandi	3.000.000	
				Endurnýjun salerna við Djúpalónssand	45.000.000	*
				Stækkun bílastæðis við Djúpalón	15.000.000	*
Djúpalónssandur - samtals					**63.000.000**	
Dverghamrar	Skaftárhreppur	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Framhald á uppbyggingu göngustígar (hringleið) um Dverghamra	1.700.000	
Dverghamrar - samtals					**1.700.000**	
Dynjandi	Ísafjarðarbær	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Endurnýjun á salernishúsi, rotþró og rafmagnslögn að salernishúsi	60.000.000	*
Dynjandi - samtals					**60.000.000**	
Dyrhólaey	Mýrdalshreppur	Umhverfisstofnun	Friðland	Endurbætur á göngustíg á Lágey í Dyrhólaey	5.000.000	
				Stígur frá nýju salernishúsi á Lágey niður að bjargi - tenging við aðrar gönguleiðir til austurs	2.500.000	
				Viðhald á göngustígum í Dyrhólaey	1.200.000	
Dyrhólaey - samtals					**8.700.000**	
Eldborg í Hnappadal	Borgarbyggð	Umhverfisstofnun	Friðlýst náttúruvætti	Endurbætur á göngustíg að Eldborg í Hnappadal	3.000.000	
				Lokun aflögustíga og uppgræðsla á röskuðu svæði við Eldborg í Hnappadal	1.000.000	
				Merking gönguleiðar í gegnum skógarreit að Eldborg í Hnappadal	600.000	
Eldborg í Hnappadal - samtals					**4.600.000**	
Eldvörp	Grindavíkurbær	Grindavíkurbær o.fl.	Á Náttúruminjaskrá	Göngustígur meðfram gígaröðinni við Eldvörp	4.000.000	*
Eldvörp - samtals					**4.000.000**	
Fjaðrárgljúfur	Skaftárhreppur	Umhverfisstofnun	Á Náttúruminjaskrá	Bráðaaðgerðir vegna ástands gróðurs	10.000.000	*
Fjaðrárgljúfur - samtals					**10.000.000**	
Fjárborg í Mjóafirði	Fjarðabyggð	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Lagfærðar hleðslur í fjárborginni vegna álags af völdum ferðamennsku	5.000.000	
				Skilti við fjárborg í Mjóafirði með umgengnisreglum	1.000.000	
Fjárborg í Mjóafirði - samtals					**6.000.000**	
Flateyjarfriðland	Reykhólahreppur	Umhverfisstofnun	Friðland	Fræðsluskilti og leiðbeiningaskilti í friðlandi Flateyjar	500.000	*
Flateyjarfriðland - samtals					**500.000**	
Fossárvík	Djúpavogshreppur	Djúpavogshreppur	Önnur flokkun	Fjölgun bílastæða í Fossárdal	5.000.000	
Fossárvík - samtals					**5.000.000**	

Verkefnaáætlun landsáætlunar um innviði 2018-2020 - Efnislegir innviðir og önnur staðbundin verkefni

*stjörnumerkt verkefni hefjast árið 2018

Staður	Sveitarfélag	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Stutt lýsing verkefnis	Samtals	
Friðland að fjallabaki	Rangárþing ytra	Umhverfisstofnun	Friðland	Áframhald stígagerðar frá Laugahrauni að Hrafntinnuskeri	30.000.000	
				Gerð og uppsetning 10 upplýsinga- og fræðsluskilta við áningarstaði innan Friðlands að fjallabaki	3.800.000	*
				Gerð og uppsetning 10 vegvísa á gönguleiðir, reiðleiðir og athyglisverða staði innan Friðlands að fjallabaki	600.000	*
				Hönnun 10 upplýsinga og fræðsluskilta um staði í Friðlandi að fjallabaki	500.000	*
				Laugavegur - Viðhald og merking gönguleiðar innan Friðlands að fjallabaki	2.250.000	*
				Merkingar á reiðleiðum í Friðlandi að fjallabaki	500.000	
				Skipulag og hönnun vegna Rauðufossa í Friðlandi að fjallabaki	3.000.000	
				Viðhald og styrking eldri göngustíga í Friðlandi að fjallabaki	40.000.000	
Friðland að fjallabaki - samtals					**80.650.000**	
Friðland Hornstrandir	Ísafjarðarbær	Umhverfisstofnun	Friðland	Upplýsingaskilti um lífríki og verndarákvæði Hornstrandafriðlands	400.000	
				Viðhald göngustíga á Hesteyri og nágrenni	1.200.000	*
				Íverustaður landvarða á Hesteyri með vatnssalerni og rotþró	16.000.000	
Friðland Hornstrandir - samtals					**17.600.000**	
Galtastaðir fram	Fljótsdalshérað	Þjóðminjasafn Íslands	Við friðað mannvirki úr húsasafni	Bílastæði við Galtastaði fram	4.000.000	
				Deiliskipulag fyrir Galtastaði fram	2.000.000	
				Göngustígar við Galtastaði fram	1.000.000	
				Merkingar við Galtastaði fram	1.250.000	
Galtastaðir fram - samtals					**8.250.000**	
Gamla Brekkurétt við Grábrók	Borgarbyggð	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Afmörkun gönguleiða við Brekkurétt við Grábrók	5.000.000	*
				Skilti með umgengnisreglum við Brekkurétt við Grábrók	1.000.000	*
Gamla Brekkurétt við Grábrók - samtals					**6.000.000**	
Gásir	Hörgársveit	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar og á Náttúruminjaskrá	Gásir - skipulag svæðis (uppfært deiliskipulag og hönnun)	1.000.000	
Gásir - samtals					**1.000.000**	
Geysir	Bláskógabyggð	Umhverfisstofnun	Á náttúruminjaskrá, er í friðlýsingarferli	Stígagerð að Geysi	50.000.000	*
Geysir - samtals					**50.000.000**	
Gjáin í Þjórsárdal	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	Þarfnast skilgreiningar	Á Náttúruminjaskrá	Gróðurvernd og lagning göngustíga í Gjánni í Þjórsárdal	8.000.000	*

Verkefnaáætlun landsáætlunar um innviði 2018-2020 - Efnislegir innviðir og önnur staðbundin verkefni

*stjörnumerkt verkefni hefjast árið 2018

Staður	Sveitarfélag	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Stutt lýsing verkefnis	Samtals	
Gjáin í Þjórsárdal - samtals					**8.000.000**	
Glanni-Paradísarlaut	Borgarbyggð	Borgarbyggð	Á jaðri svæðis á Náttúruminjaskrá	Viðhald og endurbætur á útsýnispalli við Glanna	1.000.000	*
				Svæðisumsjón við Glanna-Paradísarlaut á grundvelli samnings til 3ja ára	10.000.000	*
Glanni-Paradísarlaut - samtals					**11.000.000**	
Grábrók	Borgarbyggð	Umhverfisstofnun	Friðlýst náttúruvætti	Áframhald uppbyggingar göngupalls frá bílastæði upp á topp Grábrókar	5.000.000	
				Fræðsluskilti við Grábrók	400.000	
				Fræðsluskilti við Rauðbrók	400.000	
				Upplýsingaskilti við Grábrók	500.000	
Grábrók - samtals					**6.300.000**	
Gullfoss	Bláskógabyggð	Umhverfisstofnun	Friðland	Aðkomuskilti við upphaf göngupalla	400.000	
				Áframhaldandi endurnýjun stígs (G1) við Gullfoss	47.000.000	*
				Endurnýjun torgs (G2) að Gullfossi	14.187.000	*
				Endurnýjun útsýnispalls (D1) við Gullfoss	66.657.000	
				Lagfæring gönguleiðar og reiðleiðar meðfram Hvítá, í samstarfi við sjálfboðaliða Umhverfisstofnunar eða verktaka og í samráði við Minjastofnun	800.000	
				Nýr stígur (A1 frá D2) að Gullfossi	25.000.000	
				Skilti með umgengisreglum svæðisins	400.000	*
				Uppfærsla á merkingum á neðra bílastæði við Gullfoss - aðgengi fyrir alla.	600.000	*
				Uppsetning varnargirðingar austan við neðra bílastæði að Gullfossi	6.000.000	
Gullfoss - samtals					**161.044.000**	
Gunnuhver	Grindavíkurbær	Grindavíkurbær o.fl.	Á Náttúruminjaskrá	Stækkun á bílastæði við Gunnuhver	15.000.000	*
Gunnuhver - samtals					**15.000.000**	
Hallormsstaðaskógur	Fljótsdalshérað	Skógræktin	Friðaður skógur skv. sérlögum	Eldaskáli - Lokahönnun (aðlögun) á þjónustuhús í Hallormsstaðaskógi	1.500.000	
Hallormsstaðaskógur - samtals					**1.500.000**	
Haukadalsskógur	Bláskógabyggð	Skógræktin	Nærri jaðri svæðis á Náttúruminjaskrá	Fjölgun heilsárs salerna í Haukadalsskógi	1.000.000	*
Haukadalsskógur - samtals					**1.000.000**	
Hengifoss	Fljótsdalshreppur	Fljótsdalshreppur	Á Náttúruminjaskrá	Stækkun bílastæðis við upphaf gönguleiðar að Hengifossi - 2. áfangi	7.500.000	
				Viðhald göngustíga upp að Hengifossi	2.500.000	

Verkefnaáætlun landsáætlunar um innviði 2018-2020 - Efnislegir innviðir og önnur staðbundin verkefni

*stjörnumerkt verkefni hefjast árið 2018

Staður	Sveitarfélag	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Stutt lýsing verkefnis	Samtals	
Hengifoss - samtals					**10.000.000**	
Hjálparfoss	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	Skógræktin	Á Náttúruminjaskrá	Lokafrágangur salernishúss og bílaplans við Hjálparfoss	2.000.000	*
				Viðhald gönguleiða og aðstöðu við Hjálparfoss	2.000.000	
Hjálparfoss - samtals					**4.000.000**	
Hraunfossar/Barnafoss	Borgarbyggð	Umhverfisstofnun	Friðlýst náttúruvætti	Lagfæringar vegna gróðurskemmda við Hraunfossa/Barnafoss	800.000	
				Umgengnis- og öryggisleiðbeiningar til ferðamanna við Hraunfossa/Barnafoss	400.000	
				Upplýsinga og fræðsluskilti við Hraunfossa/Barnafoss	400.000	
				Öryggisleiðbeiningar við Hraunfossa	400.000	
Hraunfossar/Barnafoss - samtals					**2.000.000**	
Hveravellir	Húnavatnshreppur	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Viðhald á göngustígum á Hveravöllum	2.000.000	*
Hveravellir - samtals					**2.000.000**	
Hvítserkur	Húnaþing vestra	Húnaþing vestra	Á Náttúruminjaskrá	Hönnun á tröppum niður í fjöru frá útsýnispalli við Hvítserk	2.000.000	*
				Smíði og uppsetning á tröppum niður í fjöru frá útsýnispalli við Hvítserk	19.000.000	*
Hvítserkur - samtals					**21.000.000**	
Jökulsárlón	Sveitarfélagið Hornafjörður	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Bráðabirgðainnviðir við Jökulsárlón sem annað geta gestafjölda	25.000.000	*
Jökulsárlón - samtals					**25.000.000**	
Kálfaströnd / Klasar	Skútustaðahreppur	Umhverfisstofnun	Vernd skv. sérlögum	Áframhaldandi stígagerð frá Kálfaströnd að Klösum	2.200.000	*
				Lokafrágangur á hleðsluvegg við bílastæði á Kálfaströnd	2.000.000	*
Kálfaströnd / Klasar - samtals					**4.200.000**	
Keldur á Rangárvöllum	Rangárþing ytra	Þjóðminjasafn Íslands	Við friðað mannvirki úr húsasafni	Deiliskipulag fyrir Keldur á Rangárvöllum	1.600.000	
				Stækkun bílastæðis við Keldur á Rangárvöllum	3.650.000	
Keldur á Rangárvöllum - samtals					**5.250.000**	
Kirkjugólf	Skaftárhreppur	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Afmörkun gönguleiða og lokun aflögustíga við Kirkjugólf	1.700.000	
Kirkjugólf - samtals					**1.700.000**	
Krepputunga	Fljótsdalshérað	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Þurrsalerni við Kverkjökul	25.000.000	
Krepputunga - samtals					**25.000.000**	
Krýsuvíkurbjarg	Hafnarfjarðar-kaupstaður	Hafnarfjarðar-kaupstaður	Fólkvangur	Deiliskipulag fyrir Krýsuvíkurbjarg	3.000.000	*

Verkefnaáætlun landsáætlunar um innviði 2018-2020 - Efnislegir innviðir og önnur staðbundin verkefni

*stjörnumerkt verkefni hefjast árið 2018

Staður	Sveitarfélag	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Stutt lýsing verkefnis	Samtals	
				Skilti með upplýsingum um Krýsuvíkurbjarg og hættur þess	1.000.000	
				Formun bílastæðis og gerð áningarsvæðis	1.000.000	
				Afmörkun/snúrun gönguleiða við Krýsuvíkurbjarg	1.000.000	
				Uppbygging og lagfæring gönguleiða við Krýsuvíkurbjarg	2.000.000	
Krýsuvíkurbjarg - samtals					**8.000.000**	
Laugarvatn	Bláskógabyggð	Skógræktin	Á Náttúruminjaskrá	Eldaskáli - Lokafrágangur og viðhald áningarstaðar á Laugarvatni	2.500.000	*
Laugarvatn - samtals					**2.500.000**	
Laugavegur - tilraunaverkefni um gönguleiðir	Rangárþing ytra	Samstarf ýmissa stofnana og aðila	Friðland, á náttúruminjaskrá	Laugavegur - Tilraunaverkefni um gönguleiðir	30.000.000	*
Laugavegur - tilraunaverkefni um gönguleiðir - samtals					**30.000.000**	
Látrabjarg (Bjargtangar og Brunnar í Látravík)	Vesturbyggð	Umhverfisstofnun	Á Náttúruminjaskrá og í friðlýsingarferli	Áframhaldandi uppbygging og viðhald göngustíga	7.000.000	
				Merkingar og skilti við Látrabjarg	2.000.000	
				Uppbygging bílastæða í samvinnu við landeigendur	15.000.000	
			Önnur flokkun	Uppbygging salernisaðstöðu í Brunnum í Látravík	10.000.000	
Látrabjarg (Bjargtangar og Brunnar í Látravík) - samtals					**34.000.000**	
Litlibær í Skötufirði	Súðavíkurhreppur	Þjóðminjasafn Íslands	Við friðað mannvirki úr húsasafni	Deiliskipulag fyrir Litlabæ í Skötufirði	1.500.000	*
				Göngustígar í næsta umhverfi við Litlabæ í Skötufirði	3.000.000	
				Lokahönnun móttökuhúss	2.500.000	*
				Merkingar	1.250.000	
				Áfangi I - Þjónustuhús í hlöðu við Litlabæ	15.000.000	
Litlibær í Skötufirði - samtals					**23.250.000**	
Malarrif	Snæfellsbær	Umhverfisstofnun	Þjóðgarður	Bílastæði við Gestastofu á Malarifi	30.000.000	*
				Göngustígur milli Malarifs og Svalþúfu	2.000.000	
				Lokafrágangur gestastofu á Malarifi og lóðar	8.000.000	*
Malarrif - samtals					**40.000.000**	
Reykjadalur	Sveitarfélagið Ölfus	Sveitarfélagið Ölfus o.fl.	Á Náttúruminjaskrá	Áframhaldandi lagfæring á stígum/viðhald	15.000.000	
Reykjadalur - samtals					**15.000.000**	
Rútshellir	Rangárþing eystra	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Lokafrágangur á Rútshelli þannig að hann geti verið opinn ferðamönnum á öruggan hátt	5.100.000	*

Verkefnaáætlun landsáætlunar um innviði 2018-2020 - Efnislegir innviðir og önnur staðbundin verkefni

*stjörnumerkt verkefni hefjast árið 2018

Staður	Sveitarfélag	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Stutt lýsing verkefnis	Samtals	
Rútshellir - samtals					**5.100.000**	
Sandfell í Öræfum	Sveitarfélagið Hornafjörður	Vatnajökulsþjóðgarður	í jaðri/umsjá þjóðgarðs	Salerni við upphaf gönguleiðar við Sandfell í Öræfum	10.000.000	
Sandfell í Öræfum - samtals					**10.000.000**	
Skaftafellsheiði	Sveitarfélagið Hornafjörður	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Endurbætur á heiðinni og tröppur	10.000.000	
Skaftafellsheiði - samtals					**10.000.000**	
Skaftáreldahraun	Skaftárhreppur	Skaftárhreppur o.fl.	Á Náttúruminjaskrá (hluti hrauns), hluti innan þjóðgarðs	Greiningarvinna og uppfærsla deiliskipulags	1.000.000	*
				Aðgerðir til varnar ágangi utan skipulagðra áningarstaða (girðingar, merkingar, o.fl.)	3.000.000	*
				Endurheimt mosaþekju í Skaftáreldahrauni	4.000.000	
				Framkvæmdir við aðal-áningarstað í hrauninu eftir samþykktu deiliskipulagi, árið 2020 (1. áfangi)	20.000.000	
Skaftáreldahraun - samtals					**28.000.000**	
Skálar á Langanesi	Langanesbyggð	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Skálar - skipulag svæðis	2.000.000	
Skálar á Langanesi - samtals					**2.000.000**	
Skálholt	Bláskógabyggð	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Endurbætur innviða, bætt aðgengi og miðlun á uppgraftarsvæðinu í Skálholti í samræmi við óloknar aðgerðir 1-5 sem tilteknar eru í verndaráætlun	13.000.000	*
Skálholt - samtals					**13.000.000**	
Skógafoss	Rangárþing eystra	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Hönnun og gerð nýs bílastæðis við friðlandsmörk	40.000.000	
				Hönnun og gerð tengistígar frá aðalstíg við Skógafoss	3.000.000	*
				Lokun aflögustíga við Skógafoss	600.000	*
				Viðhald göngustíga á Skógaheiði	1.500.000	*
Skógafoss - samtals					**45.100.000**	
Skrúður í Dýrafirði - skrúðgarður	Ísafjarðarbær	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Verndaráætlun fyrir Skrúð í Dýrafirði	2.000.000	*
Skrúður í Dýrafirði - skrúðgarður - samtals					**2.000.000**	
Skútustaðagígar	Skútustaðahreppur	Umhverfisstofnun	Friðlýst sem náttúruvætti	Aðkomuskilti og vegvísir á milli gönguleiða um Skútustaðagíga	900.000	
				Lokaáfangi við malbikun á göngustígum um Skútustaðagíga	4.500.000	*
Skútustaðagígar - samtals					**5.400.000**	

Verkefnaáætlun landsáætlunar um innviði 2018-2020 - Efnislegir innviðir og önnur staðbundin verkefni

*stjörnumerkt verkefni hefjast árið 2018

Staður	Sveitarfélag	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Stutt lýsing verkefnis	Samtals	
Snorralaug og minjasvæðið í Reykholti	Borgarbyggð	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Lagfæring minja og umhverfis við Snorralaug í Reykholti	5.000.000	*
Snorralaug og minjasvæðið í Reykholti - samtals					**5.000.000**	
Stöng í Þjórsárdal	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Göngustígur um bæjarhól	2.000.000	*
				Greiningarvinna fyrir minjasvæðið að Stöng í Þjórsárdal með áherslu á álag af völdum ferðamennsku og leiðir til að vernda rústir þjóðveldisbæjarins	3.000.000	*
				Lagfæring byggingar yfir minjar með það að markmiði að afstýra eyðileggingu þeirra. Merkingar minja.	35.000.000	
Stöng í Þjórsárdal - samtals					**40.000.000**	
Surtshellir (Vígishellir)	Borgarbyggð	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar og á Náttúruminjaskrá	Verndaráætlun um mannvistarleifar í Surtshelli í samvinnu við landeigendur og Umhverfisstofnun	2.000.000	
Surtshellir (Vígishellir) - samtals					**2.000.000**	
Svarthöfði við Vonarskarð / Kolugil	Skaftárhreppur	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Þurrsalerni	20.000.000	
Svarthöfði við Vonarskarð / Kolugil - samtals					**20.000.000**	
Systrafoss - skógarreitur	Skaftárhreppur	Skógræktin	Önnur flokkun	Viðhald gönguleiða og umhverfis við Systrafoss	3.000.000	*
Systrafoss - skógarreitur - samtals					**3.000.000**	
Teigarhorn	Djúpavogshreppur	Djúpavogshreppur	Fólkvangur	Endanleg hönnun áningarstaða við mörk fólkvangs	1.000.000	*
				Bætt salernisaðstaða	1.500.000	*
				Lagning gönguleiða utan nærsvæðis Teigarhorns	4.000.000	
				Endanleg hönnun áningarstaða og bílastæða innan fólkvangs	1.500.000	*
		Umhverfisstofnun	Náttúruvætti	Aðgerðir vegna brottnáms geislasteina - Girðing til að hefta aðgengi að svæði við fjöruborðið í náttúruvættinu frá Kálfsfjöru að Brunnafjöru	600.000	
				Tvö aðkomuskilti að Teigarhorni	800.000	
				Upplýsingaskilti um náttúruvættið Teigarhorn og verndun þess	300.000	
				Öryggis- og verndargirðing við brún á tveimur stöðum að Teigarhorni	1.000.000	
		Þjóðminjasafn Íslands	Við friðað mannvirki úr húsasafni	Göngustígar í næsta umhverfi Weywadtshúss. Hellulögð stétt við hús og malarstígur.	3.000.000	*
Teigarhorn - samtals					**13.700.000**	
Vaglaskógur	Þingeyjarsveit	Skógræktin	Önnur flokkun	Þjónustuhús í Vaglaskógi	10.000.000	*
Vaglaskógur - samtals					**10.000.000**	
Vatnsfjörður	Vesturbyggð	Umhverfisstofnun	Friðland	9 skilti í Vatnsfirði með leiðbeiningum og upplýsingum	1.350.000	*
				Göngustígagerð í Vatnsfirði	1.200.000	*

Verkefnaáætlun landsáætlunar um innviði 2018-2020 - Efnislegir innviðir og önnur staðbundin verkefni

*stjörnumerkt verkefni hefjast árið 2018

Staður	Sveitarfélag	Umsjónarleg ábyrgð	Verndarflokkun	Stutt lýsing verkefnis	Samtals	
Vatnsfjörður - samtals					**2.550.000**	
Vesturdalur/Langavatns höfði	Norðurþing	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Malbikaður stígur frá bílastæði	15.000.000	
				Þurrsalerni	15.000.000	
Vesturdalur/Langavatnshöfði - samtals					**30.000.000**	
Vikraborgir	Skútustaðahreppur	Vatnajökulsþjóðgarður	Þjóðgarður	Göngupallar og frágangur við Vikraborgir	15.000.000	
Vikraborgir - samtals					**15.000.000**	
Þinghelgi	Bláskógabyggð	Þjóðgarðurinn á Þingvöllum	Þjóðgarður	Deiliskipulagsgerð fyrir svæðið frá Hakinu niður að þjónustumiðstöð á Leirum	10.000.000	*
				Endurbygging göngupalls að Öxarárfossi	15.000.000	*
				Gönguleið úr Stekkjargjá, tenging við Vallakrók	20.000.000	
				Styrking og uppbygging göngustíga í sunnanverðri þinghelgi	10.000.000	
				Vallakrókur - aðkoma og gönguleiðir	20.000.000	
Þinghelgi - samtals					**75.000.000**	
Þingvallahraun	Bláskógabyggð	Þjóðgarðurinn á Þingvöllum	Þjóðgarður	Bílastæði (snúningstæði) við Davíðsgjá í Þingvallahrauni	20.000.000	
				Uppbygging stígakerfis í Þingvallahrauni, malarstígar.	20.000.000	*
Þingvallahraun - samtals					**40.000.000**	
Þórsmörk og Goðaland	Rangárþing ytra	Skógræktin	Á Náttúruminjaskrá	Viðhald og merking gönguleiða til að auka öryggi ferðamanna og vernda náttúru.	45.000.000	*
Þórsmörk og Goðaland - samtals					**45.000.000**	
Þrístapar	Húnavatnshreppur	Minjastofnun Íslands	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Þrístapar - bætt upplýsingagjöf um minjar á staðnum	1.000.000	*
				Þrístapar - lagfæring á hleðslum og viðhald svæðis í samvinnu við sveitarfélag	1.500.000	*
		Húnavatnshreppur	Friðlýstar/friðaðar fornminjar	Bílastæði við Þrístapa í samvinnu við Vegagerðina	10.000.000	
				Göngustígur frá bílastæði að aftökupalli við Þrístapa í samvinnu við Minjastofnun	5.000.000	
Þrístapar - samtals					**17.500.000**	
Öndverðarnes	Snæfellsbær	Umhverfisstofnun	Þjóðgarður	Bættur göngustígur í Öndverðarnesi	2.000.000	
Öndverðarnes - samtals					**2.000.000**	
Samtals					**1.489.894.000**	